

Produktivitetskommissionen
Att: Formand Peter Birch Sørensen
Bredgade 38, 1
DK 1260 København K

København, fredag den 8. marts 2013

Kære Peter Birch Sørensen.

Tak for din henvendelse af 11. februar 2013, hvori du efterspørger input til Produktivitetskommissionens arbejde med at minimere uhensigtsmæssig regulering i servicesektoren - og naturligt nok, hvad der især vedrører revisorbranchen.

FSR – danske revisorer er brancheorganisation for godkendte revisorer i Danmark. Foreningens hovedformål er at sikre branchen optimale rammebetingelser og varetage revisionsfirmaernes faglige og politiske interesser. Foreningen har 6.000 personlige medlemmer og ca. 700 medlemsvirksomheder. Branchen omsætter årligt for 15 mia. kr.

Branchens medlemmer er aktive inden for især revision, regnskab, skat og virksomhedsøkonomi i bred forstand. En central opgave for branchen er at revidere virksomhedernes årsregnskaber, hvorved branchen bidrager til at sikre valid finansiel information, som virksomhedernes samarbejdspartnere, kreditorer, banker, investorer, myndigheder kan fæste lid til. Hvert år påtegner revisorerne rundt regnet 190.000 danske selskaber.

Kvalitet og faglighed afgørende faktorer bag reguleringen

Revisorbranchen er underlagt en ganske betydelig lovgivningsmæssig regulering og samtidigt en betydelig egen brancheregulering i form af standarder for revisionsarbejdet, et omfattende etisk regelsæt mv. Samtidigt er uddannelsen til revisor ganske krævende og gennemsnitsalderen for en færdiguddannet statsautoriseret revisor er knap 34 år. Dertil kommer en omfattende (kvalitets)kontrol og opfølgning over for revisorer og revisionsfirmaer fra offentlig side, men også fra FSR – danske revisorer side. Alle revisorer er også underlagt et krav om minimum 120 timers efteruddannelse inden for en treårig periode. I al væsentlighed tjener disse reguleringer og kontroller til at sikre en høj kvalitet i revisionen og en høj faglighed og uafhængighed hos den enkelte revisor og hos revisionsfirmaet. Disse reguleringer kan og må ikke alene underlægges produktivitetsmæssige hensyn. For FSR – danske revisorer er det væsentligt, at der ikke går på kompromis med fagligheden og uafhængigheden – slet ikke i kølvandet på en finanskrisen, der på mange måder har sat tilliden mellem virksomheder under pres.

Stigende krav giver mere regulering – og behov for en bedre vurdering af de påtænkte initiativer

Det kan ikke undgås, at kvalitet koster noget. Og kravene og forventninger til revisorerne fra virksomheder, politikere, myndigheder mv. har været og er fortsat stigende. Generelt

FSR – danske revisorer
Kronprinsessegade 8
DK - 1306 København K

Telefon +45 3393 9191
fsr@fsr.dk
www.fsr.dk

CVR. 55 09 72 16
Danske Bank
Reg. 9541
Konto nr. 2500102295

har revisorbranchen oplevet stigende regulering i de seneste især 10-15 år. Meget er afstedkommet af branchens egen regulering bl.a. baseret på internationale forhold og tendenser. Men endnu mere er kommet via løbende krav fra politikere og embedsmænd – noget krav er delvist drevet af enkeltsager og ofte uden en reel prøvning eller analyse af, om de nye krav og initiativer reelt løser de problemer, som man ønsker at håndtere.

Der er derfor ingen tvivl om, at der for den fremadrettede lovgivning og nye initiativer bør være langt større fokus på, om nye initiativer rent faktisk understøtter kvaliteten i revisors arbejde. Det analytiske grundlag bør være stærkere, så vi undgår at indføre kontrol for kontrollens skyld – og lovgivning, som kun "ser ud af noget" på papiret.

Samtidigt oplever vi en tendens til, at når man nu er i gang med at indføre ny regulering, så skaffer mig sig ved samme lejlighed beføjelser til embedsmandsværket at kunne udvide kravene yderligere uden på ny at skulle gå via Folketinget og politikerne. Den fremgangsmåde kan naturligvis hurtigt udvikle sig til en motorvej for nye reguleringer uden den debat og kontrolvirkning, som Folketinget trods alt har.

Finanskrisen og den heraf afledte økonomiske krise har vist, at der skal være et stærkt fokus på de omkostninger, som kontrol og kravene til revisorer, betyder for de virksomheder, der jo i sidste ende skal betale for revisors ydelser.

Fra alle sider bør man derfor stræbe efter præcis, målrettet regulering, der effektivt adresserer de problemer, man ønsker at imødegå.

FSR – danske revisorer har sammen med foreningens medlemmer på flere områder arbejdet målrettet for at se på netop disse forhold.

Vi ønsker her specielt at fokusere på tre områder:

- Ny erklæringsstandard målrettet de mindre virksomheder
- Moderniseret revisoruddannelse åbner døren for flere og introduktion af efteruddannelse/certificering af revisorer, der reviderer den finansielle sektor
- 500 mio. kr i ekstraregning fra EU-kommissionen til dansk erhvervsliv – uden øget kvalitet i revisionen

Ny erklæringsstandard målrettet de mindre virksomheder

Revisorbranchen tog allerede for 3 – 4 år initiativ til at udvikle en helt ny erklæringsstandard målrettet de mindre virksomheder. Ræsonnementet er, at tømmermester Jensen i Ringkøbing ikke behøver at blive revideret efter samme standardsæt som en stor international koncern i København. Alt andet lige betyder den nye standard færre arbejdshandlinger for revisor samtidigt med, at kunden fortsat får en positiv konklusion på sit regnskab til brug over for banken, leverandører mv. Folketinget

har den 6. december 2012 vedtaget lovrammen, således at den endelige standard kan anvendes på regnskaber fra 2013 og frem og virksomheder med en omsætning på helt op til 72 mio. kr. Alle virksomheder kan selvfølgelig fortsat vælge at lade deres regnskab revidere, hvis de ønsker dette. Regeringen har beregnet, at erklæringsstandarder giver en samlet lempelse i de administrative byrder på 256 mio. kr.

Side 3

Moderniseret revisoruddannelse åbner døren for flere (L126 i indeværende Folketingssamling)

FSR – danske revisorer har ligeledes taget initiativ til en modernisering af revisoruddannelsen – en af de mest krævende og længstvarende uddannelser i Danmark. Hovedformålet med moderniseringen er, at få beståelsesgraden op (efter 8-19 års uddannelse dumper næsten hver anden den skriftlige eksamen), at få alderen for dimittenderne ned (i dag gns. på ca. 34 år), og at få flere til at søge en karriere inden for revisorbranchen. Hovedsagen i moderniseringen er, at eksamen gøres mere fleksibel (3 skriftlige i stedet for kun 1 stor skriftlig eksamen), der eksamineres forstærket inden for kerneområderne revision, regnskab, etik og skat, og at der åbnes op for at andre kandidater med økonomisk baggrund kan blive godkendte revisorer. I dag er kun cand.merc.aud adgangsgivende. Fremadrettet foreslås tillige kun en revisoruddannelse med titlen statsautoriseret revisor, og uddannelsen til registreret revisor udfases.

Foruden moderniseringen af selve revisoruddannelsen indeholder det selvsamme lovforslag en skærpelse af efteruddannelseskravene til de revisorer, der reviderer finansielle virksomheder samt en certificeringsordning af de selvsamme revisorer. FSR – danske revisorer er enige i tiltaget, og vi har selv tidligere foreslået en lignende ordning, fordi især pengeinstitutområdet er kompliceret.

Imidlertid foreslår regeringen, at ikke kun de ca. 100 pengeinstitutter skal være omfattet af den ny regulering, men i stedet de over 1000 virksomheder, som er under Finanstilsynets tilsyn. Imidlertid er de største udfordringer netop begrænset til de 100 pengeinstitutter. Samtidigt åbnes der i lovforslaget op for, at ministeriet uden om Folketinget kan udvide denne ordning, der oprindeligt var tiltænkt pengeinstitutterne, til at omfatte alle danske virksomheder af offentlig interesse, dvs. rederier, industri, byggeri mv. Det er ikke hensigtsmæssigt, at sådanne nye reguleringer ikke skal drøftes og besluttes af Folketinget.

Forslaget bliver pt. behandlet i Folketinget og forventes vedtaget inden sommerferien.

EU-kommissionens forslag til ny revisionspolitik koster dansk erhvervsliv 500 mio. kr i – uden øget kvalitet i revisionen

I november 2011 offentliggjorde EU-kommissionen et samlet forslag til ny revisionspolitik, som har til formål at undgå situationer, som dem vi oplevede i kølvandet på finanskrisen i 2008, hvor en række finansielle institutioner kom i økonomiske vanskeligheder. FSR –

danske revisorer er enig i målsætningen og støtter en række af de forslag, som Kommissionen har fremlagt.

Side 4

På tre helt centrale områder mener vi imidlertid, at Kommissionen griber ved siden af, fordi forslagene i sig selv betyder nye omkostninger for danske virksomheder i størrelsesordenen 500 mio. kr uden, at de løfter kvaliteten i revisionen. Tværtimod vil vi i visse tilfælde opleve den modsatte effekt. Der mangler sammenhæng mellem de problemer EU-Kommissionen har identificeret og de løsninger man foreslår, hvilket også Europaparlamentets impact assesment af kommissionens forslag viser.

EU-kommissionen har samtidigt besluttet sig for, at forslaget skal gælde alle slags virksomheder af offentlig interesse og har fx ikke overvejet, om forslaget kunne målrettes fx finansielle virksomheder.

EU-kommissionens forslag indeholder en række forskellige forslag, der vil påvirke virksomhedernes muligheder for frit at vælge revisor og kraftigt vil indskrænke muligheden for, at virksomheden kan få relevante ydelser og rådgivning af det revisionsfirma, aktionærene har valgt på generalforsamlingen. Det betyder store indgreb i virksomhedernes ret til at vælge og udskifte revisor, og det medfører lange og komplicerede forretningsgange, når der er behov for hjælp. Det gælder følgende forslag:

- Virksomhedernes tvinges til at skifte revisionsfirma (rotation) hvert sjette år og op til ni år, hvis der er to revisionsfirmaer (joint audit), der reviderer årsregnskabet
- Virksomhederne får totalforbud mod andre former for rådgivning af deres generalforsamlingsvalgte revisor (et system, der i dag kun gælder i Frankrig)
- Virksomheden kan kun få erklæringer med høj grad af sikkerhed (fx vedr CSR-forhold), hvis omkostningerne til disse opgaver ikke overstiger 10 pct. af det samlede revisionshonorar, fra sin generalforsamlingsvalgte revisor

Efter vores mening betyder forslagene ikke bare store og unødvendige omkostninger for erhvervslivet men også, at rådgivningen bliver dyrere, fordi virksomheden nu ikke længere kan henvende sig til sin generalforsamlingsvalgte revisor, som allerede har vundet indsigt i virksomhedens forhold.

Den danske regering har indtil nu forholdt sig positivt til Kommissionens forslag, om end den arbejder for udvalgte modificeringer af de ovennævnte forslag. FSR – danske revisorer har stillet en række alternative forslag, som vi mener, kan løfte kvaliteten i revisionen uden mange unødige omkostninger. Idet forslaget er udformet som en forordning og har direkte virkning i medlemsstaterne er det særligt vigtigt, at regeringen er aktiv og er opmærksom på de u hensigtsmæssigheder, forslagene indeholder.

I øjeblikket drøftes lovforslaget i Europa-Parlamentet og i Ministerrådet. Forslaget forventes vedtaget i løbet af 2014.

Side 5

Afrunding

Revisorerne er en af de mest regulerede brancher – hvis ikke den mest regulerede branche – i Danmark. Langt hovedparten af reguleringen er funderet på fornuftige forhold omkring kvalitet, faglighed, uafhængighed mv.

For os er det imidlertid væsentligt, at fremtidig og påtænkt regulering af branchen i højere grad bliver testet og analyseret, så vi får målrettet initiativerne, så vi opnår højst mulig kvalitet og løsningsgrad i forhold til de problemer, vi står over for, og så vi samtidigt begrænser uhensigtsmæssigheder og utilsigtede bivirkninger, hvor der ikke er noget problem. Det gør sig især gældende for den lovgivning, der pt. er undervejs fra EU.

Generelt er der behov for, at politikere og embedsmænd er væsentligt mere opmærksomme på den ekstra regulering og de byrder, de fremadrettet pålægger erhvervslivet og samfundet. Her tages der alt for lidt hensyn til virksomhederne, og om den ny regulering er til gavn og vil virke. Og når først lovgivningen er vedtaget, er det svært at rulle tilbage igen, uagtet de mange gode initiativer, der efterfølgende tages, for på ny at gøre det lidt mindre bøvlet for virksomhederne.

Slutteligt skal jeg gøre opmærksom på, at der i de senere år er sket betydelig lempelser for virksomhederne på revisions- og regnskabsområdet. Tre gange siden 2006 er revisionspligten for virksomhederne fx blevet lempet, og tilsammen har området bidraget med over 1 mia. kr. i såkaldte AMVAB-lempelser.

For yderligere spørgsmål og kommentarer skal Produktivitetskommissionen være mere end velkomne til at tage kontakt til FSR – danske revisorer.

Med venlig hilsen

Charlotte Jepsen
Adm. direktør

Tom Vile Jensen
Erhvervspolitisk direktør

